

ARCHEOLOGICKÝ ÚSTAV AKADEMIE VĚD ČESKÉ REPUBLIKY V BRNĚ

PŘEHLED VÝZKUMŮ

53-2

BRNO 2012

PŘEHLED VÝZKUMŮ

Recenzovaný časopis
Peer-reviewed journal

Ročník 53
Volume 53

Číslo 2
Issue 2

Předseda redakční rady Head of editorial board	Pavel Kouřil
Redakční rada	Herwig Friesinger, Václav Furmánek, Janusz K. Kozłowski, Alexander Ruttkay, Jiří A. Svoboda, Jaroslav Tejral, Ladislav Veliačik
Odpovědný redaktor Editor in chief	Petr Škrdla
Výkonná redakce Assistant Editors	Jiří Juchelka, Soňa Klanicová, Šárka Krupičková, Olga Lečbychová, Ladislav Nejman, Rudolf Procházka, Stanislav Stuchlík, Lubomír Šebela
Technická redakce, sazba Executive Editors, Typography	Alice Del Maschio
Software Software	Adobe InDesign CS5
Fotografie na obálce Cover Photography	Mikulčice-Valy. Věderko nalezené v jednom z říčních ramen (viz obr. 5. na str. 28)
Adresa redakce Address	Archeologický ústav AV ČR, Brno, v. v. i. Královopolská 147 612 00 Brno IČ: 68081758 E-mail: pv@arub.cz Internet: http://www.arub.cz/prehled-vyzkumu.html
Tisk Print	Azu design s.r.o. Bayerova 805/40 602 00 Brno

ISSN 1211-7250

MK ČR E 18648

Vychází dvakrát ročně

Vydáno v Brně roku 2012

Náklad 400 ks

Časopis je na seznamu neinpaktovaných recenzovaných periodik vydávaných v ČR.

Copyright ©2012 Archeologický ústav AV ČR, Brno, v. v. i. and the authors.

Obr. 48. Knínice u Boskovic (okr. Blansko), parc. č. 66. Vyznačení plochy výzkumu A027/2011 (černě).

Abb. 48. Knínice u Boskovic (Bez. Blansko), Parzelle Nr. 66. Grabungsfläche A027/2011 (schwarz) im Katasterplan.

KNÍNICE U BOSKOVIC (OKR. BLANSKO)

Intravilán městyse, parc. č. 66 (akce A027/2011). Vrcholný středověk, novověk. Sídliště. Záchranný výzkum.

Záchranný archeologický výzkum byl proveden v jarních měsících roku 2011 společností Archaia Brno, o. p. s. Vlastní výzkum byl vyvolán stavebním záměrem na parcele č. 66 a přesunem roubené stavby č. p. 112 do skanzenu Živého muzea ve Světlé, celkově byla prozkoumaná celá plocha pod roubenou stavbou (obr. 48).

Knínice u Boskovic leží při východním okraji Boskovické brázdy ve výšce 377 m n. m. Poprvé se s nimi setkáváme ve středověkých falzech na počátku 13. století. Již roku 1279 byly Knínice městečkem a roku 1284 získaly právo se opevnit. Při farním kostele sv. Marka je roku 1447 doloženo proboštství kláštera Klášterní Hradisko (zaniklo počátkem 16. století). Po značných škodách za třicetileté války a požáru roku 1690 došlo k dočasné redukci obyvatel a zástavby městečka (Kuča 2000, 923–925).

Vlastní roubený dům č. p. 112 se nacházel v uliční části parcely č. 66, přičemž do ulice byl orientován okapově. Data získaná pomocí dendrochronologie kladou výstavbu domu za rok 1692, patrně vznikl při obnovování vesnice po ničivém požáru v roce 1690. Dům byl členěn na čtyři části (komora, síň, světnice, světnička). V domě byly nejprve položeny sondy (1 - 4) v prostoru světnice. V sondě 1 se podařilo odhalit hruškovitou, do hloubky 1,4 m ve spraši vybudovanou skryš – loch, patrně ze 17. století. V sondách 2 - 4, pod vrstvami mladších novověkých dusaných podlah, byly odkryty zasypy zahloubeného suterénu dřevohliněného domu. Hrany půdorysu suterénu orientovaného štítovou stranou do ulice byly zachyceny v sondách 2 ve světnici a 5 ve světničce. Suterén, o přibližných rozměrech 4,5 x 6 m, nerespektoval současnou dispozici domu a ani pozdější uliční čáru. Keramický materiál ze zánikové vrstvy umožňuje datovat suterén na konec 13. století. Sondy v síni (7, 8) odkryly pozůstatky menšího mladšího suterénu, o rozměrech cca 3 x 5 m, orientovaného již podélnou stěnou k ulici. Na základě fragmentů keramiky lze klást zánik tohoto suterénu na začátek 15. století. Zahloubený suterén byl doplněn štetovou pochozí vrstvou v nejbližším okolí. Důvodem zániku tohoto mladšího suterénu byla pravděpodobně stavba nového domu, který následně zanikl požárem v roce 1690 (požárový horizont doložen). V prostoru síně se nacházelo několik do podloží zahloubených zásobních jam datovatelných do 15. století. V sondě 6 ve světničce byla odkryta zahloubená vydřevená odpadní jáma s množstvím novověkého materiálu (20. století). Zajímavostí je nález pražského groše Vladislava Jagellonského pod prahem vstupu ze síně do komory, v kontextu keramiky ze 17.–18. století. Snad by se mohlo jednat o úmyslnou stavební oběť.

Při výzkumu se podařilo doložit a zdokumentovat kontinuální osídlení v prostoru domu č. p. 112 v Knínicích u Boskovic od konce 13. století do současnosti.

Miroslav Dejmal, Hynek Zbránek

Literatura

Kuča, K. 2000: *Města a městečka v Čechách, na Moravě a ve Slezsku. II. díl: H-Kole.* Praha: Libri.

Resumé

Knínice u Boskovic (Bez. Blansko), Parzelle Nr. 66. Mittelalter, Neuzeit. Siedlung. Rettungsgrabung.

KROMĚŘÍŽ (OKR. KROMĚŘÍŽ)

Ul. Osloboditelů/Velehradská, Rybalkova kasárna, parc. č. 890/68. Středohradištní období. Sídliště. Záchranný výzkum.

Během výzkumu polykulturního sídelního areálu (viz část Doba římská a doba stěhování národů) byla v jižní části staveniště odkryta menší koncentrace objektů raně středověkého stáří. Z výplní pětice běžných sídlištních